

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 55463-08-15 ק.ר. נ' רשת חנויות רמי לוי שיווק השקמה 2006 בע"מ

בס"ד

בפני כבוד השופט ד"ר מנחם (מריו) קליין

התובע: ק.ר.

נגד

הנתבעת: רשת חנויות רמי לוי שיווק השיקמה 2006 בע"מ

פסק דין

רקע

1
2
3 בפני תביעת נזיקין. התובע, מר ק.ר., יליד 1958 (להלן: "התובע") ערך ביום 8.8.14 קניות
4 בסופרמרקט "רמי לוי" (להלן: "הנתבע") במרכז קניות "ביג", בפרדס חנה. כשביקש לבחור
5 אבטיח מדולב האבטיחים, התנתק הדולב מהמלגזה והתובע נחבל ברגלו. (להלן: "התאונה").
6 התביעה הגישה תחשיבי נזק ביום 10.1.16, ההגנה מנגד הגיבה תחשיבי נזק ביום 13.3.16.
7 לאחר עיון בתחשיבים, ולאור העובדה שאין מדובר בסכומי תביעה משמעותיים ולפי העיקרון
8 ש"אין הצר שווה בנזק המלך", הצעתי לצדדים ביום 20.3.16 להגיע להסדר המבוסס על
9 שקלול הסיכויים והסיכונים כפי שאלו השתקפו בעיני בית המשפט נכון לאותו שלב, בבחינת
10 "מִשְׁפָּט שְׁלוֹם שְׁפָטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם" [זכריה, ח, טז], אולם הצדדים לא השכילו להגיע להסדר (גם
11 לא לאחר ששמעתי את ההוכחות והסברתי להם כיצד הדברים נראית בעיני בית המשפט) ולכן
12 לא היה מנוס מלהכריע בתיק זה לפי העיקרון של "ייקב הדין את ההר" (מסכת סנהדרין דף
13 ו' עמ' ב').

14 דיון הוכחות התקיים ביום 13.7.16 בו העיד התובע בעצמו, וסגן מנהל סניף הנתבעת במתחם
15 ביג מר משה יגר. לאחר מכן ב"כ הצדדים סיכמו טענותיהם בעל פה הן בעניין החבות ונסיבות
16 התרחשות האירוע והן בעניין שיעור הנזק.

17

18 הצדדים חלוקים בקשר לנסיבות התרחשות התאונה. התביעה טוענת שבשעת התאונה התובע
19 עמד בסמוך למדף מוצרים שהיה ליד דולב האבטיחים ולא שם לב שאחד העובדים השמיט
20 את הג'יק על רגלו. ההגנה טוענת שהתובע לא עמד בצורה סתמית אלא בעוד שהג'יק משתנע
21 למקום ייעודו, כבר החל התובע לבחור לעצמו אבטיח, מבלי שהוא מחכה שהדולב יגיע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 15-08-55463 ק.ר. נ' רשת חנויות רמי לוי שיווק השקמה 2006 בע"מ

בס"ד

בפני כבוד השופט ד"ר מנחם (מריו) קליין

1 למקומו. התביעה מצביעה על כך שכתוצאה מהאירוע השתנו הנהלים במרכול, ולכן ניתן
2 ללמוד כי עובר לאירוע התנהלותו הייתה רשלנית, מה גם שהנתבעת לא השכילה להביא עדים
3 להוכחת גרסתה בקשר לנסיבות האירוע, למעט מנהל הסניף שלא היה עד באופן ישיר לקרותו.
4 ב"כ הנתבעת מנגד טוענת כי התובע ידע שהדולב נמצא בשינוע והוא עומד על עגלה, הוא גם
5 הוזהר כי עליו ללכת לאחור ולאפשר את הורדת הדולב למקומו, ובחר להסתכן בעצמו. הובע
6 כופר בטענה זו מכל וכל.

7

8

דיון והכרעה

9

10 מבחינת נסיבות האירוע דעתי כדעת התביעה. עדותו של התובע הייתה מהימנה וקוהרנטית
11 בעיני. הוא עשה עלי רושם של אדם אמין ולא רודף בצע שהמציא סיפור. גם העובדה כי הנהלים
12 השתנו מאז ושני עובדים צריכים להיות נוכחים במקום כיום כאשר מבצעים את אותה פעולה
13 אומרת דרשני. יתירה מזו, ההגנה לא הביאה לעדות את העובד, ממנו למדה הנתבעת כי התובע
14 אשם בתאונה. כך שנוטר בידי בית המשפט רק גרסתו האמינה של התובע.

15

16 מבחינה נורמטיבית, עסקינן בתביעה על פי עולת הרשלנות. בבואנו לבחון את עולת
17 הרשלנות, עלינו לעשות זאת בארבעה שלבים: השלב הראשון הוא בחינת קיומה של חובת
18 זהירות המושגית והקונקרטי המוטלת על הנתבע כלפי התובע. שנית, יש לבחון את קיומה
19 של הפרת אותה חובת זהירות קונקרטי. בשלב השלישי עלינו לבחון מהו הנזק שנגרם והשלב
20 הרביעי הוא הקשר הסיבתי בין הפרת חובת זהירות לבין הנזק הנטען (ע"א 145/80 ועקנין נ'
21 המועצה המקומית בית שמש ואח', פ"ד לז(1) 113,122).

22

23

חובת הזהירות המושגית

24 במסגרת בחינת חובת הזהירות המושגית יש לבחון האם מתקיימת החובה להיזהר בין סוג
25 המזיק לסוג הניזוק כאשר הבחינה היא אבסטרקטית ונערכת בלא להתחשב בנסיבותיו
26 הספציפיות של העניין שבפנינו. לענייננו אין חולק כי קמה חובת זהירות מושגית בין סניף
27 המרכול לבין לקוחותיו ובכללם גם התובע.

28

29

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 15-08-55463 ק.ר. נ' רשת חנויות רמי לוי שיווק השקמה 2006 בע"מ

בס"ד

בפני כבוד השופט ד"ר מנחם (מריו) קליין

חובת הזהירות הקונקרטיית

1

2 חובת הזהירות הקונקרטיית הינה חובה פרגמטית והיא נבחנת בשני שלבים, כאשר בשלב
3 הראשון עלינו לשאול האם אדם סביר יכול היה לצפות את אפשרות התרחשותו של הנזק
4 הנטען בנסיבותיו הספציפיות של המקרה כפי שהוכחו בפנינו. בשלב שני עלינו לשאול האם גם
5 צריך היה אדם סביר לצפות את קרות הנזק, כאשר השאלה השנייה נבחנת במסגרת שיקולי
6 מדיניות משפטית, לאמור האם אנו רואים את הסיכונים הנוצרים כתוצאה מפעולה מסוימת
7 כבלתי סבירים עד שיש להטיל בגינם אחריות על העושה אותם, כאשר אנו יוצאים מתוך נקודת
8 הנחה כי לא כל סיכון אשר ניתן לצפותו בהכרח שגם נידרש לצפותו ולמנועו (וראו ע"א 333/56
9 סולל בונה בע" נ' מאיר נציה ו-דוד בן-יחזקאל, יב 619).

10

11

מן הכלל אל הפרט

12 לאחר בחינת העדויות, התמונות וטענות הצדדים בבחינת שקלא וטריא. סבורני שהוכח
13 שמתקיימים כלפי התובע הן חובת הזהירות המושגית והן הקונקרטיית והיא הופרה על ידי
14 הנתבעת. גם מדבריו של העד מר יגר ניתן ללמוד על ידיעת הנתבעת בקשר למקרים מעין זה
15 (עמ' 8 שורה 28 לפרוטוקול הדיון מיום 13.7):

16

17

"..זה לא רק הוא זה קורה לפעמים, זה קריטי במיוחד בקיץ שרוב האנשים

18

הולכים בסנדלים.."

19

20 גם הטענה כי לקוחות בד"כ "עטים" על אבטיחים שמסדרים בבסטות בכדי להשיג את
21 האבטיח הטוב ביותר ומסתכנים מרצון אינה מקובלת עלי, שכן על כתפי הנתבעת למנוע
22 התנפלות זו, בבחינת "לא בשמיים היא". לדידי לא מדובר בנזק שהוא בלתי ניתן למניעה
23 ושינוי הנהלים יכול להצביע על כך.

24

25

26

27

28

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 55463-08-15 ק.ר. נ' רשת חנויות רמי לוי שיווק השקמה 2006 בע"מ

בס"ד

בפני כבוד השופט ד"ר מנחם (מריו) קליין

שאלת האשם תורם

ב"כ הנתבעת המלומדת טענה (ס' 5 לתחשיב הנזק מטעמה) כי יש לראות בהתנהגות התובע משום רשלנות תורמת ליצירת הנזק וזאת מאחר והיה עליו לחכות שעובד הסופר יניח את הדולב על הארץ ורק אז לבחור את האבטיח המבוקש.
סעיף 65 לפקודת הנזיקין קובע כך:

"נתבע שגרם לנזק באשמו, אלא שהתנהגותו של התובע היא שהביאה לידי האשם, רשאי בית המשפט לפטור אותו מחבותו לפצות את התובע או להקטין את הפיצויים ככל שבית המשפט יראה לצודק."

אשם תורם מצביע על כך שההתנהגות של התובע עולה לכדי התנהלות רשלנית וחסרת זהירות, כזו שגרמה או לכל הפחות תרמה להיווצרות הנזק שנגרם. על בית המשפט לבחון האם התובע הניזוק נהג כאדם זהיר ואחראי תוך זהירות סבירה (ראו בעניין זה- ע"א 73/86 לוי שטרנברג נ' עיריית בני ברק, פ"ד מג(3) 343).
לאחר שאימצתי את גרסתו של התובע לפיה לא רצה להגיע ראשון לסחורה שהעמיסו ירקני הסופר, ולא גילה "רצון עז" להשיג את האבטיח הטוב ביותר, ומששוכנעתי שהוא המתין שהדולב ירד מהמלגזה בכדי לבחור את האבטיח הרצוי, פעל כלקוח סביר באותן נסיבות ואינני סבור שיש לייחס לתובע כל רשלנות תורמת בגין האירוע.

שאלת הנזק הרפואי

התובע טוען כי סבל וסובל מכאבים עזים ברגלו כתוצאה מהאירוע, אולם התביעה לא הגישה חוות דעת מטעם מומחה רפואי להוכחת נזקו של התובע. התביעה מסכימה כי אם מדובר היה בנכות, אזי מדובר בנכות זעירה.

הפסדי שכר בעבר

התובע הינו עצמאי ובעל עסק להדרכת טיולים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 55463-08-15 ק.ר. נ' רשת חנויות רמי לוי שיווק השקמה 2006 בע"מ

בס"ד

בפני כבוד השופט ד"ר מנחם (מריו) קליין

1 לדעת התביעה המדובר בעבודה הכרוכה במאמצים פיזיים רבים, לרבות הליכה ועמידה
2 ממושכת בזמן הדרכות והפעלות. שכרו הממוצע לדעת התביעה עומד על סך של 22,911 ₪.
3 התביעה מחשבת ממוצע שכרו בקיץ לפי החודשים 10-5.
4 להלן פירוט ההכנסות החשבוניות ע"פ דו"ח רו"ח: מאי-36,857 ₪, יוני-15,182 ₪, יולי 16,696
5 ₪, אוגוסט (חודש מושא התאונה) - התובע הפסיד 713 ₪, ספטמבר 33,199 ₪, ואוקטובר
6 39,746 ₪.
7 לכן סך הפסד שכר לעבר מגיע לסך של 23,624 ₪
8 הנתבעת טענה בתחשיב הנזק מטעמה כי התובע לא הוכיח כי טיולים וסיורים התבטלו, או
9 לחלופין שכר מדריך טיולים אחר במקומו, ובנוסף מפנה להכנסות משנת 2002-בה הממוצע
10 השנתי עמד על 5,637 ₪, 2013 ו 2014 בהם ההכנסות עמדו על ממוצע של 7,525 ו 7,154 ₪ .
11 מושכלות יסוד הן שכאשר עסקינן בהפסדי שכר יש להוכיח את ההפסד באמצעות הוכחות של
12 ממש על הקשר הסיבתי בין התאונה, ההיעדרות ואובדן השתכרות בר פיצוי. (ראו ע"א
13 3049/93 סימא גירוגיסיאן נ' סייף רמזי ואח', פד"י נ"ב(3) 792).
14 לאחר עיון בטענות הצדדים ומעיון בדוחות רו"ח, עולה שהדיווח השנתי באשר לשנת התאונה
15 ניתן לראות כי חודשי החורף אינם משתווים לחודשי הקיץ בהכנסות התובע, ולכן אין מקום
16 לקיים ממוצע שנתי ועל פיו לבחון את הפסד השתכרות בחודש האמור. ברי הוא כי עסק
17 שמושאו קמפינג וטיולים, משביח עצמו בחודשי הקיץ. עם זאת, ברור שהיעדרות של חודש
18 ימים לאור פגיעתו (או שבועיים לדעת "בית שמאיי") מביאה גם לחסכון בהוצאות העסק
19 ומשכך יש לבצע חישוב של אומדן ולהעמיד את הפיצוי בגין הפסד השתכרות לעבר בסך של
20 18,000 ₪

עזרת צד ג' והוצאות

21
22
23
24 התובע טוען כי בעקבות הפגיעה מושא התביעה נדרש לעזרה מבני משפחתו על מנת לבצע
25 פעולות יומיומיות, ולכן לבני משפחתו נגרם חסרון כיס באשר לטיפול בו. הנתבעת מנגד
26 מתנגדת לפיצוי בגין ראש נזק זה בהיעדר הוכחות.
27 לדידי, אע"פ שעסקינן בראש נזק מיוחד, יש להפעיל את סמכות ביהמ"ש לפסוק גם בהיעדר
28 הקבלות האמורות (ראה: לעניין זה ע"א 525/74 אסבטוס וכימיקלים חברה בע"מ נ' פזגז
29 חברה לשווק בע"מ פ"מ ל(3) 251, בעמ' 284). וכפי שנקבע בע"א 5774/95 יצחק שכטר נ' אלה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 15-08-55463 ק.ר. נ' רשת חנויות רמי לוי שיווק השקמה 2006 בע"מ

בס"ד

בפני כבוד השופט ד"ר מנחם (מריו) קליין

1 כץ, תק-על 97(3) 919, בעמ' 922 (1997): "כבר נפסק לא אחת על ידי בית משפט זה, שגם
2 כאשר בני משפחה סועדים את הנפגע בחוליו, הרי אם ברור שהוא זקוק לעזרה זו בגלל מצבו,
3 לא ייהנה המזיק ממאמציהם של קרובי המשפחה והוא יחוייב לפצות את הניזוק על העזרה
4 שנוזקק לה ושקיבל מהם". בנסיבות העניין יש מקום לפסוק סכום גלובאלי והוגן בסך של
5 1,800 ₪ הכולל משככי כאבים.

כאב וסבל

6
7
8 לעניין ראש נזק זה, דורשת התביעה בסיכומיה לפסוק לתובע פיצוי בסך של 45,000 ₪ החישוב
9 מתבסס על שילוש הפלת"ד. ב"כ הנתבעת מצידה מציעה פיצוי בשיעור של 4,000 ₪
10 לדידי, נראה כי פגיעתו של התובע על אף שלא השכיל להוכיח נכות עקב הפגיעה היתה פגיעה
11 כואבת וקשה, ואני סבור כי בהתאם לפגיעה ולכאב שסבל התובע, תשלמנה הנתבעת סכום
12 סביר והוגן בסך של 7,000 ₪

סיכום

13
14
15 הנתבעת תשלמנה לתובע את הסכומים שלעיל וכן תשלם הנתבעת את הוצאות המשפט וכן
16 שכ"ט עו"ד בשיעור 23.6% מסכום הפיצוי.
17
18

המזכירות תמציא פסק דין זה בדואר רשום לצדדים

19
20
21
22 ניתן היום, ד' אב תשע"ו, 08 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.
23

24
25 ד"ר מנחם (מריו) קליין, שופט